

Київський столичний університет імені Бориса Грінченка

Факультет східних мов

Кафедра китайської мови і перекладу

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Проректор з науково-педагогічної
та навчальної роботи

О.Б.Жильцов

“ ” 2025 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

СВІТОВА ЛІТЕРАТУРА

Література Китаю

для студентів

спеціальності	035 «Філологія»
освітнього рівня	першого (бакалаврського)
спеціалізації	035.065 Східні мови і літератури (переклад включно), перша – китайська
освітньої програми	035.065.01 Мова та література (китайська)

КИЇВСЬКИЙ СТОЛИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА Код ЄДРПОУ 45307966	
Програма №	1407/25
Начальник відділу моніторингу якості освіти	
<i>Григорук</i> (підпис)	<i>Григорук</i> (прізвище, ініціали)
«	20 25 р.

2025-2026 навчальний рік

Розробники:

Цимбал С.В., завідувач кафедри китайської мови і перекладу; доцент кафедри китайської мови і перекладу Факультету східних мов Київського столичного університету імені Бориса Грінченка.

Костанда І.О., професор кафедри китайської мови і перекладу Факультету східних мов Київського столичного університету імені Бориса Грінченка.

Попова М.Д., старший викладач кафедри китайської мови і перекладу Факультету східних мов Київського столичного університету імені Бориса Грінченка.

Викладачі:

Костанда І.О., професор кафедри китайської мови і перекладу Факультету східних мов Київського столичного університету імені Бориса Грінченка.

Попова М.Д., старший викладач кафедри китайської мови і перекладу Факультету східних мов Київського столичного університету імені Бориса Грінченка.

Робочу програму розглянуто і затверджено на засіданні кафедри китайської мови і перекладу
(протокол від "27" серпня 2025 р. №7).

Завідувач кафедри
китайської мови і перекладу

 С.В.Цимбал

Робочу програму погоджено з гарантом освітньої програми мова та
література (китайська)
27.08.2025 р.

Гарант освітньої програми (С.В. Цимбал)

Робочу програму перевірено 22.08.2025 р.
Заступник декана Факультету східних мов (Ю.В. Боришполець)

Пролонговано:

на 2026/2027 н.р. _____ (_____), « ____ » _____ 2026 р.,

протокол № _____

на 2027/2028 н.р. _____ (_____), « ____ » _____ 2027 р.,

протокол № _____

на 2028/2029 н.р. _____ (_____), « ____ » _____ 2028 р.,

протокол № _____

на 2029/2030 н.р. _____ (_____), « ____ » _____ 2029 р.,

протокол № _____

1. Опис навчальної дисципліни

Світова література (Література Китаю)

Найменування показників	Характеристика дисципліни за формами навчання		
	денна		
Вид дисципліни	обов'язкова		
Мова викладання навчання та оцінювання	китайська, українська		
Загальний обсяг кредитів / годин	2/60		
Курс	II		
Семестр	III	IV	
Кількість змістових модулів з розподілом	1	1	
Обсяг кредитів	1	1	
Обсяг годин, в тому числі:	30	30	
Аудиторні	14	14	
Модульний контроль	2	2	
Семестровий контроль	-	-	
Самостійна робота	14	14	
Форма семестрового контролю	-	залік	

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою вивчення навчальної дисципліни «Література Китаю» є формування в студентів системного уявлення про розвиток китайської літератури від найдавніших часів до сучасності, розуміння її жанрово-стильової специфіки, художніх концепцій, культурно-історичного контексту та зв'язків із філософією, релігією й естетикою Сходу.

Курс спрямований на: оволодіння знаннями про основні етапи, напрями та представників китайської літератури; розвиток умінь аналізу художнього тексту з урахуванням національної традиції, поетики, символіки й культурних кодів; формування навичок порівняльного аналізу китайської літератури в контексті світового літературного процесу; виховання поваги до китайської культури та розуміння її ролі у світовій цивілізації; застосування отриманих знань у перекладацькій, філологічній, культурологічній та освітній діяльності.

Завдання дисципліни передбачають:

- розвивати *загальні компетентності* такі, як ЗК3 Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово. ЗК4 Здатність бути критичним і самокритичним. ЗК5 Здатність вчитися й оволодівати сучасними знаннями. ЗК6 Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел. ЗК7 Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми. ЗК9 Здатність спілкуватися іноземною мовою. ЗК10 Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. ЗК11 Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. ЗК13 Здатність проведення досліджень на належному рівні.

- розвивати **фахові компетентності** спеціальності: ФК5 Здатність використовувати в професійній діяльності системні знання про основні періоди розвитку літератури, що вивчається, від давнини до ХХІ століття, еволюцію напрямів, жанрів і стилів, чільних представників та художні явища, а також знання про тенденції розвитку світового літературного процесу та української літератури. ФК7 Здатність до збирання й аналізу, систематизації та інтерпретації мовних, літературних, фольклорних фактів, інтерпретації та перекладу текстів китайською мовою. ФК9 Усвідомлення засад і технологій створення текстів різних жанрів і стилів державною та іноземною мовами. ФК10 Здатність здійснювати лінгвістичний, літературознавчий та спеціальний філологічний аналіз текстів різних стилів і жанрів. Мовленнєво-фонетична компетенція передбачає: знання про звуки мови і закономірності їх поєднання; про фонетичні процеси (голос, інтонацію, чергування звуків) знання фонетичної транскрипції та фонематичні навички мовлення (рецептивні і репродуктивні); уміння сприймати на слух різножанрові та різнопредметні автентичні тексти. ФК19 Методична і психолого-педагогічна компетенція: знання закономірностей розвитку особистості, формування психічних процесів пам'яті, мислення, уяви, почуттів і психічних основ вивчення мови.

3.Результати навчання за дисципліною

Програмні результати навчання:

Знання, вміння, розуміння, навички:

- ПРН1 Вільно спілкуватися з професійних питань із фахівцями та нефахівцями державною та китайською мовами усно й письмово, використовувати їх для організації ефективної міжкультурної комунікації.
- ПРН3 Організувати процес свого навчання й самоосвіти.
- ПРН7 Розуміти основні проблеми філології та підходи до їх розв'язання із застосуванням доцільних методів та інноваційних підходів.
- ПРН8 Знати й розуміти систему мови, загальні властивості літератури як мистецтва слова, історію китайської мови і літератур, що вивчаються, і вміти застосовувати ці знання у професійній діяльності.
- ПРН10 Знати норми літературної мови та вміти їх застосовувати у практичній діяльності.
- ПРН13 Аналізувати й інтерпретувати твори української та зарубіжної художньої літератури й усної народної творчості, визначати їхню специфіку й місце в літературному процесі.
- ПРН14 Використовувати китайську мову в усній та письмовій формі, у різних жанровостильових різновидах і реєстрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у побутовій, суспільній, навчальній, професійній, науковій сферах життя.
- ПРН15 Здійснювати лінгвістичний, літературознавчий та спеціальний філологічний аналіз текстів різних стилів і жанрів.
- ПРН16 Знати й розуміти основні поняття, теорії та концепції обраної філологічної спеціалізації, вміти застосовувати їх у професійній діяльності.

4. Структура навчальної дисципліни
Тематичний план для денної форми навчання

№ пп/п	Назви розділів	Кількість годин					
		Разом	Лекції	Практичні	Модульний контроль	Самостійна робота	Семестровий контроль
III семестр							
Змістовий модуль I							
<i>Давня та класична література Китаю</i>							
<i>Лекція 1.</i>	Витоки китайської літератури: від усної традиції до письмової культури	4	2			2	
<i>Практичне 1.</i>	Міфологія: «Каталог морів», «Каталог гір», «Шаньцзін»	4		2		2	
<i>Практичне 2.</i>	Поезія «Книги пісень»	4		2		2	
<i>Практичне 3.</i>	Історична та філософська проза Передціньської доби	4		2		2	
<i>Практичне 4.</i>	«Книга історії» (Шуцзін); «Судження та бесіди» (Луньюй)	4		2		2	
<i>Практичне 5.</i>	Історична проза доби Хань	4		2		2	
<i>Практичне 6.</i>	Поезія доби Хань	4		2		2	
МК 1		4			2		
Усього за III семестр		30	2	12	2	14	
IV семестр							
Змістовий модуль II							
<i>Модерна та сучасна література Китаю</i>							
<i>Лекція 1.</i>	Переломна доба: література Руху 4 травня та нова культурна парадигма	4	2			2	

<i>Практичне 1.</i>	Лу Сінь і народження нової китайської прози	2		2		2	
<i>Практичне 2.</i>	Жіноча література XX ст.	2		2		2	
<i>Практичне 3.</i>	Література після 1949 року	2		2		2	
<i>Практичне 4.</i>	“Шанхайські” письменники і “література шрамів”	4		2		2	
<i>Практичне 5.</i>	Постмодерна й авангардна проза кінця XX – початку XXI ст.	2		2		2	
<i>Практичне 6.</i>	Сучасна китайська література у глобальному контексті	2		2		2	
<i>МК 1</i>		2				2	
Усього за IV семестр		30	2	12	2	14	
Усього за навчальний рік		60	4	24	4	28	

5. Програма навчальної дисципліни

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ I.

Давня та класична література Китаю

Лекція 1. (2 год.)

Витоки китайської літератури: від усної традиції до письмової культури

Міфологічні наративи та сакральне слово в давньому Китаї. Література доби Чжоу: «Ши Цзін» (Книга пісень), «Шу Цзін» (Книга історії), «І Цзін». Роль конфуціанства і даосизму у формуванні літературної свідомості.

Практичне 1. (2 год.)

Міфологія: «Каталог морів», «Каталог гір», «Шаньцзін»

Аналіз міфології “Книги морів” та “Книги гір”. Символіка природи і людини.

Практичне 2. (2 год.)

Поезія «Книги пісень»

Розбір та аналіз давньої китайської поезії.

Практичне 3. (2год.)

Історична та філософська проза Передціньської доби

Китайська філософська думка й класична проза, що вплинула на все подальше культурне життя Китаю.

Практичне 4. (2год.)

«Книга історії» (Шуцзін); «Судження та бесіди» (Луньюй)

Вчення та символіка літературних пам'яток Китаю.

Практичне 5. (2год.)

Історична проза доби Хань

Історія Китаю після його об'єднання в єдину імперію.

Практичне 6. (2год.)

Поезія доби Хань

«Ши цзи» Сима Цяня як взірць історико-художнього письма. Формування біографічного жанру, дидактичний стиль.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ II.

Модерна та сучасна література Китаю

Лекція 1. (2 год.)

Переломна доба: література Руху 4 травня та нова культурна парадигма

Розрив із традиційною поетикою, вплив західної думки. Лу Сінь як основоположник нової прози. Соціальні ідеї, мовна реформа, «байхуа» як нова літературна мова.

Практичне 1. (2год.)

Лу Сінь і народження нової китайської прози

Аналіз оповідань «Божевільний щоденник», «Крик», «Мій старий дім». Символіка безумства і дегуманізації суспільства.

Практичне 2. (2год.)

Жіноча література XX ст.

Бін Сін, Дін Лін, Чжан Айлін: образ жінки і суспільна роль. Психологізм, індивідуалізм, стильові особливості.

Практичне 3. (2год.)

Література після 1949 року

Соціалістичний реалізм і образ нового героя. Військова, сільська, індустріальна проза.

Практичне 4. (2год.)

“Шанхайські” письменники і “література шрамів”

Гао Сінцзянь, Ба Цзинь, Лі Жужень: пам’ять, травма, моральна відповідальність. Пошуки нових форм після Культурної революції.

Практичне 5. (2год.)

Постмодерна й авангардна проза кінця XX – початку XXI ст.

Мо Янь, Юй Хуа, Сюй Кунь: іронія, гротеск, деконструкція історії. Література як метаопис і критика сучасності.

Практичне 6. (2год.)

Сучасна китайська література у глобальному контексті

Переклади, Нобелівська премія, взаємовпливи з Заходом. Основні тенденції XXI ст.: кіберлітература, феміністська поезія, екописьмо.

6. Контроль навчальних досягнень

6.1. Система оцінювання навчальних досягнень студентів

III семестр

	Вид діяльності	Кількість балів за одиницю	Кількість одиниць до розрахунку	Всього
1.	Відвідування лекцій	1	1	1
2.	Відвідування практичних занять	1	6	6
3.	Робота на практичному занятті	10	6	60
4.	Виконання завдання з самостійної роботи	5	4	20
5.	Проміжний модульний контроль	25	1	25
	Максимальна кількість балів	112		
	Коефіцієнт розрахунку рейтингових балів			

IV семестр

	Вид діяльності	Кількість балів за одиницю	Кількість одиниць до розрахунку	Всього
1.	Відвідування лекцій	1	1	1
2.	Відвідування практичних занять	1	6	6

3.	Робота на практичному занятті	10	6	60
4.	Виконання завдання з самостійної роботи	5	4	20
5.	Проміжний модульний контроль	25	1	25
Максимальна кількість балів		112		
Коефіцієнт розрахунку рейтингових балів		<i>112+112=224 (за два семестри)</i> <i>100/224=0,45</i>		

6.2 Завдання для самостійної роботи та критерії її оцінювання

1. Переказати класичний текст:

- художній літературний письмовий переказ тексту (твір-переказ);
- виконання перекладів з обов'язковим оформленням за допомогою комп'ютерних програм відповідно до вимог, що пред'являються до оформлення певних типів текстів;

2. Удосконалення навичок аналізу тексту:

- проаналізувати цілий текст або виділений фрагмент тексту;
- скласти список образів;
- охарактеризувати портретні характеристики головних героїв;
- охарактеризувати виражальні засоби, які використовує письменник;
- охарактеризувати хронотоп художнього твору ;
- охарактеризувати жанрову парадигму
- охарактеризувати гензу та семантику образів художнього твору

3. Складання глосарію спеціальних термінів та жанрової парадигми класичної літератури Китаю.

4. Складання біографії письменника чи поета.

Змістовий модуль та теми курсу	Академічний контроль	Бали
Змістовий модуль 1.		
Виконати завдання №1	Практичне заняття, залік	5
Виконати завдання №2	Практичне заняття, залік	5
Виконати завдання №3	Практичне заняття, залік	5
Виконати завдання №4	Практичне заняття, залік	5
Змістовий модуль 2.		
Виконати завдання №1	Практичне заняття, залік	5
Виконати завдання №2	Практичне заняття, залік	5
Виконати завдання №3	Практичне заняття, залік	5
Виконати завдання №4	Практичне заняття, залік	5
<i>Разом: 1 семестр (20 балів)</i>		<i>2 семестр (20 балів)</i>

6.3 Форми проведення модульного контролю та критерії оцінювання

Кожний модуль включає бали за *модульну контрольну роботу* (модульний контроль).

Форма проведення: письмова

Максимальна кількість балів: 25 балів

Критерії оцінювання: модульна контрольна робота являє собою тест, який складається з 25 питань. Правильна відповідь = 1 бал.

6.4 Форми проведення семестрового контролю та критерії оцінювання

4 семестр закінчується заліком. У випадку, якщо студент не набрав потрібної кількості балів протягом семестру, то на заліку студент повинен прочитати незнайомий текст та проаналізувати виділений фрагмент.

6.5 Орієнтовний перелік тем для семестрового контролю.

1. Витоки китайської літератури: міфологічна традиція, усна творчість і сакральне слово.
2. "Ши Цзін" ("Книга пісень") як перша поетична антологія: тематика, структура, художні особливості.
3. Конфуціанська та даоська філософія та їхнє вплив на формування художнього мислення в Китаї.
4. Історико-художня проза епохи Хань: роль «Ши цзи» Сіма Цяня у становленні жанрової системи.
5. Поезія доби Тан: світогляд і поетика Лі Бо, Ду Фу, Ван Вей.
6. Розвиток прози й драмі періоду Сун - Юань: жанри "хуабень" і "цзацзюй".
7. Китайський роман епохи Мін – Цин: тематика, композиційні особливості, приклади шедеврів («Подорож на Захід», «Сон у червоному теремі»).
8. Переломна пора Руху 4 травня (1919 р.) і формування нової китайської літератури.
9. Лу Сінь як основоположник модерної китайської прози: проблематика та художні новації.
10. Жіноча література ХХ ст.: образ жінки та емансипаційна тематика у творах Бін Сін, Дін Лін, Чжан Айлін.
11. Соціалістичний реалізм у китайській літературі 1950–1970-х.
12. «Література шрамів» та нові гуманістичні тенденції після Культурної революції.
13. Постмодерна та авангардна проза Китаю кінця ХХ – початку ХХІ ст.: Мо Янь, Юй Хуа, Гао Сінцзянь
14. Художні концепції сучасної китайської літератури: іронія, гротеск, деконструкція історії.
15. Китайська література у глобальному контексті ХХІ ст.: теми, стилі, переклади, міжкультурний діалог.

6.6 Шкала відповідності оцінок

Рейтин- гова	Оцінка за стобальною	Значення оцінки
-----------------	-------------------------	-----------------

оцінка	шкалою	
A	90 – 100 балів	Відмінно – відмінний рівень знань (умінь) в межах обов’язкового матеріалу з можливими незначними недоліками
B	82-89 балів	Дуже добре – достатньо високий рівень знань (умінь) в межах обов’язкового матеріалу без суттєвих (грубих) помилок
C	75-81 балів	Добре – в цілому добрий рівень знань (умінь) з незначною кількістю помилок
D	69-74 балів	Задовільно – посередній рівень знань (умінь) із значною кількістю недоліків, достатній для подальшого навчання або професійної діяльності
E	60-68 балів	Достатньо – мінімально можливий допустимий рівень знань (умінь)
FX	35-59 балів	Незадовільно з можливістю повторного складання – незадовільний рівень знань, з можливістю повторного перескладання за умови належного самостійного доопрацювання
F	1-34 балів	Незадовільно з обов’язковим повторним вивченням курсу – досить низький рівень знань (умінь), що вимагає повторного вивчення дисципліни

7. Навчально-методична карта дисципліни «Світова література: Література Китаю»

Разом – 60 год., лекції – 4 год.: III семестр – 2 год., IV семестр – 2 год., практичні заняття – 24 год.: III семестр – 12 год., IV семестр – 12 год., модульний контроль — 4 год.: III семестр – 2 год., IV семестр – 2 год., самостійна робота – III семестр – 14 год., IV семестр – 14 год.

III семестр

Модулі

Змістовий модуль I

Відвідування лекцій	16x1=1						
Відвідування практичних занять		16x1=1	16x1=1	16x1=1	16x1=1	16x1=1	16x1=1
Робота на практичних заняттях		106x1=10	106x1=10	106x1=10	106x1=10	106x1=10	106x1=10
Модульний контроль	Модульна контрольна робота (25 балів)						
Самостійна робота	56x4= 20						
Разом за III семестр						112 балів	

Навчально-методична карта дисципліни «Світова література: Література Китаю»
Разом – 60 год., лекції – 4 год.: III семестр – 2 год., IV семестр – 2 год., практичні заняття – 24 год.: III семестр – 12 год., IV семестр – 12 год., модульний контроль — 4 год.: III семестр – 2 год., IV семестр – 2 год., самостійна робота – III семестр – 14 год., IV семестр – 14 год.

IV семестр

Модулі	Змістовий модуль I						
Відвідування лекцій	16x1=1						
Відвідування практичних занять		16x1=1	16x1=1	16x1=1	16x1=1	16x1=1	16x1=1
Робота на практичних заняттях		106x1=10	106x1=10	106x1=10	106x1=10	106x1=10	106x1=10
Модульний контроль	Модульна контрольна робота (25 балів)						
Самостійна робота	56x4= 20						
Разом за IV семестр						112 балів	

8. Рекомендовані джерела Основна література

1. Лао Цзи. Дао де цін. Книга шляху і спроможності / пер. А. Накорчевський. Київ : ArtHuss, 2021. 200 с.
2. Семеніст І.В., Москальов Д.П., Нестеренко О.О. Китайська поезія та проза: Збірка перекладів. Київ : Видавництво «Саміт-Книга». 2021. 120 с.
3. 张群芳. 中国古代文学. 世界图书出版公司, 2021.
4. 刘师培. 中国中古文学史讲义. 中国书籍出版社, 2023.
5. 泓峻, 王园园. 汉语文学的文本特征与中国文学阐释学的建构[J]. 学术研究, 2025(1): 18-23 页.

6. 陈雪虎. 美学和语文学: 20世纪早期中国文学研究的两条路径[J]. *中国社会科学*, 2025(2).
7. 赵学勇. 中国文学现代化的百年历程及发展特征[J]. *东南学术*, 2025(2).

Додаткова література

1. Гулько О.О., Удовиченко Л.М. Контекстуальний принцип вивчення китайської літератури в закладах загальної середньої освіти (на прикладі повісті Мо Яня "Геній"). *Мат-ли доповідей II Всеукраїнського форуму молодих сходознавців, 23 – 24 травня 2024 р.* С.115-117.
2. Ільницька М.Б. Специфіка художньої прози Чжан Айлін. *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету*. Вип. 61. 2023. С. 139-145
3. Луцюк М.В., Москальов Д.П., Овсяннікова С.С. Модифікація жанрової моделі кіберпанку у китайському соціокультурному контексті на матеріалі роману Чень Цюфаня "Сміттєвий прилив". *Закарпатські філологічні студії*. Том 41. Вип. 2. 2025. С.283-289.
4. Луцюк М.В. Гендерний вимір жанру даньмей в сучасній китайській літературі. *VIII Конгрес сходознавців : збірник матеріалів, м. Київ, 20 грудня 2024 року*. С. 225-230.
5. Максимець В.О. Естетика потворного в образній системі прози Цань Сюе. *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету*. Сер.: Філологія. Вип. 60. 2023. С. 124-126.
6. Москальов Д.П., Овсяннікова С.С. Витоки і еволюція кіберпанку в контексті науково-фантастичної літературної традиції Китаю. *Науковий вісник МГУ*. Вип. 73. 2025. С. 183-187.
7. Попова М. Визначення і трансформації естетичних категорій у китайській літературі. *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету*. Серія: Філологія. № 62. Т. 2. 2023. С. 85–87.
8. Удовиченко Л.М. Партнерська модель літературної освіти в методичній концепції В. Шуляра. *Міжнародний науковий журнал «ОСВІТА І НАУКА»*. Вип. 1(38), 2025. С.145-151.
9. Черненко К.Р., Ситник І.В. Вербалізація концепту ПРИРОДА в китайській поезії: на матеріалі творчості сучасних ліриків. *Мат-ли доповідей I Всеукраїнського форуму молодих сходознавців, 23 – 24 травня 2023 р.* С.199-201.
10. Щербаков Я.І. Інтертекстуальність у класичній літературі Китаю: від витоків до сьогодення. *Грааль науки*. № 11. 2021. С. 333-337.
11. Pnytska M.V. Common image characteristics of a woman in the works by Sofia Yablonska-Oudin and Eileen Chang. *Закарпатські філологічні студії*. Т. 2, вип. 29. 2023. С. 168–175.
12. Popova M. Artistic and aesthetic understanding of beauty in Chinese poems. *Закарпатські філологічні студії*. Вип.27. Т.1. 2023. С. 226–230.
13. Shiping Hua. *Paradigm Shifts in Chinese Studies*. Palgrave Macmillan, 2022. 309 p.
14. Tao Yuanming: *The Complete Works*. Peach Blossom Press, 2022. 294 p.

15. Qian Yufang, Ye Mengdi. Theory, Method and Practice in Media Discourse (Chinese Discourse). Global Century Press, 2021. 268 p.
16. 朱栋霖. 1898: 中国文学现代化开端——关于《中国现代文学史1915-2024》第五版的修订[J]. *中国现代文学研究丛刊*, 2025(7).
17. 王云峰. 历史视野里的中国科幻文学. Chinawriter.com.cn. URL: <https://www.chinawriter.com.cn/n1/2017/1031/c404080-29618475.html>